



S o u t ě ž n í p r á v o

II. Dominantní postavení

2. 11. 2006, ESF MU
Michal Petr



Struktura prezentace

I. Pojem *dominantní postavení*

II. Analýza *tržní síly*

III. Zneužívání dominantního postavení



Dominantní postavení obecně

- Právní úprava
 - § 10 – 11 ZOHS
 - čl. 82 SES
- Podnik, který získá na trhu „nezávislé“ postavení se musí chovat, jako by tomu tak nebylo – nesmí toho *zneužívat*, má *zvláštní povinnost* vůči ostatním podnikům a spotřebitelům



Pojem „dominantní postavení“

- ZOHS: *Dominantní postavení na trhu má soutěžitel nebo společně více soutěžitelů (společná dominance), kterým jejich tržní síla umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích*
- EU: 85/76 Hoffmann – La Roche *podnik je v situaci, kdy může bránit existenci účinné soutěže na relevantním trhu, tedy jestliže mu je dána možnost chovat se vůči svým konkurentům, svým odběratelům a konečně i vůči spotřebitelům ve významné míře nezávisle.*



Kolektivní dominantní postavení

- na oligopolních trzích:
omezený počet soutěžitelů, transparentnost, podobné tržní podíly
- tři podmínky prokázání (*T-342/99 Airtours*):
transparentnost
udržitelnost v čase (odvetné opatření)
chybějící silná reakce ze strany spotřebitelů či konkurentů
- minimální aplikační zkušenosti



Analýza tržní síly

Dominantní postavení se odvozuje od *tržní síly*

- tržní podíl (viz)
- hospodářská a finanční síla
- překážky vstupu a překážky expanze
- stupeň vertikální integrace
- struktura trhu – tržní podíly ostatních soutěžitelů, relativní tržní podíly
- dřívější protisoutěžní jednání, ...



Tržní podíl

- Velikost podílu
 - *Nad 75 %* - silná domněnka existence dominance
 - *Cca 60 – 65 %* + výrazný odstup ostatních konkurentů – domněnka existence dominantního postavení
 - *40 – 45 %* - nutno důkladně šetřit ostatní kritéria
- Nutnost dynamického pohledu a sledování tržních podílů konkurentů a tendencí jejich vývoje



Zneužívání dominance

Zakázáno nikoliv dominantní postavení, ale jeho *zneužívání*

- koncept „*zvláštní odpovědnosti*“ dominanta – nesmí jednat způsobem, který je přípustný u nedominanta
- ordoliberalní přístup – dominant má jednat způsobem, jako by jím nebyl



Formy zneužívání

- vylučovací (*exclusionary*): omezování soutěže (konkurence), eg.
 - odmítnutí obchodování
 - predátorské ceny
- vykořisťovací (*exploitative*): těžení výhod ze závislosti ostatních podniků a spotřebitelů
 - nepřiměřené ceny
 - vázání



Demonstrativní výčet

- přímé nebo nepřímé vynucování **nepřiměřených** nákupních nebo prodejních **cen** anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- **omezování výroby**, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- uplatňování **rozdílných podmínek** vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme **další plnění**, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.



Další příklady „ze života“

- Český TELECOM – „bundling“
- RWE Transgas – rozdělení trhů
- Microsoft – informace o interoperabilitě (WG),
vázání WMP
- Jednání „*quite life*“ (Škoda automobilová)
- Odmítnutí uzavřít smlouvu bez udání důvodu
(Eurotel)
- Přístup na nádraží (ČSAD Liberec)
- Omezení dodávek závislému odběrateli (VPO)